

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita B. Francisci Salesii, Episcopi Et Principis Gebennensivm Meritissimi

Maupas du Tour, Henri Chauchon de

Coloniæ Ubiorum, 1663

Cap. VI. Indicia quædam Confessariis ab eodem tradita, ad discretionem spirituum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42882

„fimo pronuncianda, prætermisâ, si lubebit
 „quod quidem ad illos attinet, qui frequenter
 „confitentur, precandi formulâ, quæ præmittitur
 „da, quæque post usurpanda, proponitur: quæ
 „ipsum usurpari potest quoties ob pœnitentiam
 „multitudinem, angustius tempus est, quam
 „hæc formula precandi toties iterari commo-
 „queat: quod ipsum dum incidit, præstat ut sit
 „mulam *Confiteor*, recitent, dum ad latus alterum
 „pœnitentem audit Confessarius: sic enim ob-
 „que ulla vitiosa omissione, parcitur tempori.

Ceterum eum ad modum novæ Legis confes-
 sioni præcinebant olim Levitæ, dum quater sin-
 gulis lucibus, primum quidem prædicabant virtutes
 gloria Dei, mox incusabant se se.

CAPUT VI.

*Indicia quadam Confessarius ab eodem tra-
 dita, ad discretionem spiri-
 tuum.*

Qui adheret Domino, unus spiritus est, inquit Apo-
 stolus; (a) Dei ergo spiritum habere necesse
 est, ut agnoscere queas, num quæ in humanarum
 mentium arcano recessu geruntur, à Deo sint. Et
 id planè beneficium summæ Majestatis singulari
 quod perpauca tribuitur. Et tamen ex mente
 Bernardi; res æqualis periculi plena est, ignorare
 num accedat recedatve idem Dei spiritus. Nam
 si ignores quandònam recedat, patebis fraudi Sa-
 tanæ; si nescias quandònam accedat, ingratus eris

(a) I. Cor. 6.

infelixque, qui non noveris tempus visitationis tuæ. Proinde quæ sequuntur in rem tuam transfer ipse, tum serva eadem ad regendos tuò eos, quos ad te Dominus in viâ spiritûs instituendos miserit. De tota ergò te, sic Beatus Antistes.

Si vos, fratres dilectissimi, vocavit Deus ad dirigendas animas, poscite ab eo assiduè, mentem vestram suo lumine collustrare ne dedignetur; quò agnoscere certò possitis, quæ veræ sint illius in mentibus operationes. Quare si quos dirigendos suscepistis, quibus Dominus Deus dona istiusmodi extraordinaria sublimiâque impertiat, observate,

Num ii, in explicandis sacris literis, magis propendeant ad sensum locorum ejusmodi minus receptum, quàm ad communior, qui quidem hoc ipso quòd communior, tutior est; est enim germanus legitimusque sensus sacram literarum regula potissima animarum in via Dei deducendarum.

Secundò, ejusdem spiritûs est, injicere mentibus quas occupat, hinc metum ingentem, illic ingentem item fiduciam; alter ex cognitione propriæ imbecillitatis proficiscitur, ex sancto amore altera. Satanas contra, ad alta quæque incitat, & ad elatiores quosdam de virtute sensus; itémque persuadere nititur, statum in quo versere, virtute utique niti: proinde acquiescere posse te, in iis, quæ parva jam tuo labore, tuâque industria habeas, inque bonis operibus quæ exerceas.

Tertiò. Verùm Lydius lapis ad explorandas

„ Spiritûs utriusque operationes , atque ad agnos-
 „ scendum quid differat is , qui jam aliquos in vir-
 „ tute progressus fecit , ab eo qui primulùm vir-
 „ tutis insistit; alacritas est ad dura perpetienda
 „ Etenim perversi quidem deteriores calamitates
 „ fiunt , & adversus sanctam Domini Dei provi-
 „ dentiam obmurmurant : tyrones in virtute
 „ rebus asperis refugiunt: tum, eos propriâ imbeci-
 „ lilitatis piget: ex quo etiam illud consequitur
 „ ut sibi deinde irascantur impotentius: qui verò
 „ nonnullos jam in virtute progressus fecerunt
 „ Crucem trahunt illi quidem in initio: mox tamen
 „ ubi tantisper suspexerunt in JESUM CHRISTUM
 „ Calvariam versùs, ferentem suam, eandem colunt,
 „ lunt, viribusque & animis resumptis, constanter
 „ unt, æquo animo divinæ providentiæ acquiescere.
 „ scere. Perfecti autem , volucres hoc quidem specu-
 „ culo Phœnice rariotes , non modò animo obfirmant
 „ obfirmant adversus opprobria, infestationes, calum-
 „ nias, dum instant; sed etiam iisdem eveniunt
 „ obviàm, absque temeritate tamen, ad eaque
 „ cuncta accurrunt tanquam ad jucundissimas
 „ epulas: cum eo, ut prætereà indignos se judicent
 „ qui ex iis insignibus agnoscantur pro famulis
 „ domesticis Dei.
 „ Quartò. Est etiam indicium Spiritûs Dei præ-
 „ stans, comitas & miseratio proximi, tum verò
 „ maximè, cum miser ille, quisquis est, propius
 „ abest ab extrema infelicitate, ac tantum non
 „ justitiæ vindice opprimitur, quasi diruti ædificii
 „ parietinis, ac jam jamque obruendus. Contra
 „ indicium est Spiritûs nequam, illudentis animæ
 „ deceptæ.

deceptæ, zeli nescio cuius obtentu, in deterio-
rem partem iudicare severiùs de omnibus, &
ad durio rem animadversionem ferri, nullâ cle-
mentiâ, nullâ miseratione.

Quintò. Signum item est placere Deo sacri-
ficium animæ illius, quæ non à via virtutis de-
clinat, quantæcunque occurrant in illa quæren-
da difficultates. Ut enim nunquam infinita illa
bonitas flammæum gladium intentat minaciter,
ad arendam animam ab cœli ingressu; sic tan-
tâ gratiâ, tanto robore, tantâ suavitate imperti-
tur eos, qui ad se in simplicitate cordis accedunt,
ut quæcunque acerbitates, ærumnæ, cruces fe-
rendæ occurrant, semper existiment præclarè
secum agi, quos dignos Dominus Deus inven-
it, qui aliquid suâ causâ tolerant. Contrâ, spi-
ritus nequam objicit iis, qui ad Deum ten-
dunt, formidolosos ab eo terrores, quasi in id
semper immineat, ut pœnas ab ipsis reperat de
levissimis quibusque defectibus: obtendit iis
iracundiam, severitatemque extremam in eo,
qui nullum mortaliùm ad se clamantem audire
potest, quin opem ferat continuò, quique vel
unâ lacrymulâ ex corde contrito elicitâ expu-
gnari se sinat. Atque advertite, quæ sit adverfa-
ri nostri versutia: dum miseros ad peccandum
solicitat, Deum illis fingit non inermem modò,
sed propè sine manibus: ubi perpetratum pec-
catum est, tum verò velificatione mutatâ, eun-
dem ipsis objicit fulgure flammisque infestum
undique, & tantùm non jaculantem ignes, unde
iplos redigat in favillam.

O 5

Sextò.

„ Sextò. Expendite item, num tales magni
 „ de se sentiant, deque donis Dei sibi tribu-
 „ gratias ab eodem Deo concessas aliis aut
 „ vando, aut etiam pro suspectis habendo: neque
 „ enim certius ullum indicium est sanctitatis
 „ quàm si ea altissimâ quadam despicientiâ
 „ ardenti caritate tanquam fundamento nitantur.
 „ Ceterùm, exterius quidem operationes super-
 „ naturales proficisci æquè ab hypocritis, & a San-
 „ ctis possunt: ex humilitate cordis, earum
 „ ditas veritasque metienda, ex S. Bernardi pe-
 „ nunciato.

„ Septimò. Ii verò quibus certò illudit Sa-
 „ nas, de se prædicant tam confidenter, ut si-
 „ jungere dictis illorum, fidem velis, Deum ipsi
 „ pro vade habeant. Ad eos quòd attinet, obli-
 „ vate per diligentem quibus verbis exprimitur
 „ quæ persuasa vobis velint, & ingenti cautela
 „ quæ afferent excipite. Dicent puta: Mihi
 „ spectum exploratumque est, quid à me ve-
 „ Deus: idem admonet te per os meum, de iis quæ
 „ te facere oporteat ut salvus sis: hæc fac aucto-
 „ me: eventum apud Deum præstabo. Hæc, &
 „ genus alia, si fortè ab eorum aliquo audientur
 „ quæ designant multum eos videre à quibus
 „ pronunciantur, quasi eorum *conversatio sit in celis*
 „ vestrum erit prudenter æstimare, num eorum
 „ facta istis collustrationibus respondeant.

„ Octavò. Animadvertite item, qua animi
 „ quitate homines istius generis excipiant quæ
 „ eos de lapsibus aliorum referuntur: num ad cau-
 „ rerum commemorationem, indignationem hor-
 „ roremque præ se ferant potius, quàm commu-

ferationem. Etenim falsi & adulterini zeli est, ad proximorum vitia excandescere, & eorum defectus, nisi necessariâ de causâ propalare. Nimirum isti præposterè rerum suarum amatores, ita ferè comparati sunt, ut dum aliena peccata evulgant, ingeneratam velint in mentibus audientium de suis ipsorum rectè factis admirationem.

Nondò. Observate prætereà, num iidem, dum de Deo rebûsque divinis memorant, verba affectent ab usu loquendi communi remota, quasi indicantes, fieri nequire, quin erumpat ignis ille, ex eâque scintilla cognosci posse, qualis quantâque flamma eorum in præcordiis exarsuet.

Decimò. Ad discernendum etiam, num isti verè agantur à Deo, num quæ dona se ab eo jactant accepisse, ab illo re verâ sint; explore, num suo ipsorum judicio adhærescant, num propriæ voluntatis sint retinentiores, eorumque ipsorum munerum, quæ divina esse prædicant, amantiores; an contrâ, fluctuent animo, & scrupulo aliquo, ac dubitatione tangantur, donec accesserit sententia tum Directorum, tum viro- rum aliorum eruditione & pietatis laude insignium, quorum ductum sequantur, & quorum ad opinionem suam ipsi flectant. Humiles enim potissimùm diligit & fovet Spiritus S. is autè unicè summissione delectatur, & obedientiâ; utpote pacis & concordia princeps: contrâ, spiritus superbiæ mentem opplet confidentiâ sui; & quos in fraudem agere nititur, eis ferociam,

» rociam, contumaciam, obstinationem in se
 » suscepta sententia ingenerat : facileque
 » perluadet, eos qui sana consilia salutariâq; pro
 » ponunt, livore duci potius, quàm caritate: atque
 » istius generis est Novatorum ingenium.

» Undecimò. Denique videndum, num iudei
 » Christianam simplicitatem sinceritatémque
 » verbis factisque sequantur; num aveant illa quæ
 » putant Dei dona absque justa & legitima causa
 » proferre : num ea concupiscant, quæ habent
 » estimationem in vulgus.

» Duodecimò, Contrà, Pater luminum, sensum
 » suos mèribus quas agit, sensim sine sensu insinuat,
 » at, descenditque sicut pluvia in vellus, placidè illu-
 » bens animis. Et observat quidem S. Joannes
 » Chrysostronus, legem datam à Deo Hebræis
 » cum terrore, cumque fragore & tonitru fuisse
 » quòd ageret cum hominibus refractariis, qui
 » ac ne vix quidem, nisi intentata formido esse
 » paruissent : Dominum autem JESUM ad Apo-
 » stolos suos penetrasse sine strepitu; quòd doctri-
 » nae liores essent, minùsque in notitia mysteriorum
 » Dei rudes: quanquam etiam in adventu Spiritus
 » sancti sonus factus est : verùm, id ordinatum
 » esse Judæorum causâ.

Atque hæc est *Ars artium*, quam vocat S. Gre-
 gorius, *regimen animarum* videlicet; quæ quidem
 procuratio non modò S. Bernardum terrebat et
 usque, ut omni gladiò omnique veneno periculo-
 sus duceret, ad eam sese sine legitima vocatione
 obtrudere; sed etiam tantum metum S. Paulo ob-
 ferebat, ut est ab eodem Chrysostrono observa-
 tum.

tum, ut de ea loquens diceret; *In timore, & tremore multo fui apud vos.* (b) Etenim quam lynceum oportet eum esse, cujus partes sint, discernere spiritus, quid quisque ferre valeat, quæ cujusque talenta sint, quo quisque modo alliciatur, quid in cujusque mente gratia, quid verus homo operetur? Væ illi, qui naufragii periculo se ultro objicit, quisque dirigendas animas suscipit antè, quam noscat apprimè consilia Dei super filios hominum, & quâ viâ quemque duci ad se velit! Videlicet perinde facit temerarius ille, quisquis est, ac is, qui per medias tempestates & procellas navarchum agere velit sine pyxide nautica, sine velis, nullâ ventorum notitiâ, nullâ scopulorum. Unius Dei est, legere summos illos viros, quos regendis aliis præficere constituit, itaque deducendis, ut portum aliquando vitæ beatæ capiant. Talis Episcopus Gebennensis noster fuit; de quo idem hoc ultimo seculo Dominus Deus pronunciaſſe videtur, quod olim de Sadoe summo Sacerdote: (c) *Suscitabo mihi Sacerdotem fidelem, qui juxta cor meum & animam meam faciat; & edificabo ei domum fideliem*: familiam videlicet Monialium Visitationis; præter tot hominum millia, quos per vias vitæ deduxit.

(b) 1. Cor. 2. (c) 2. Reg. 2.

CAPUT VII.

Taurinum petit, & Salucias: hoc posteriore loco de S. Cruce dicit ad populum.

CHERUBINI illi duo, quorum de medio olim Deus alloquebatur populum suum, (a) potestatem

(a) Exod. 25.